

MIRADOR

SETMANARI DE LITERATURA, ART I POLÍTICA

Preu: 20 cènts. - Pelai, 62. Telèf. 15300. - Subscripció: 2'50 ptes. trimestre

Si el Vaticà es reconcilia amb el Quirinal s'internacionalitzarà l'administració de l'Església i els alemanys hi tindran una part principal

Erzberger (Records de la guerra.—La qüestió romana).

Un Premi de MIRADOR MIRADOR INDISCRET

El públic dels tres teatres que fan art català ens dirà quina és l'obra que prefereix de les estrenades durant la temporada que s'acaba. MIRADOR oferirà a l'autor de l'obra un premi de 2,000 pessetes

No creiem que el teatre català sigui mort, ni que, proporcions guardades, passi una crisi superior al teatre dels altres països. No obstant, el nostre teatre és segurament la branca més feble de la nostra literatura, la branca malaltissa, que fa, però, una om-

En els números següents darem els detalls necessaris del concurs que consistirà, més o menys, a votar no un autor, sinó una obra. Podran votar tots els espectadors dels tres teatres, de manera que el sufragi serà universal. El sistema de sufragi consistirà a tirar, durant un parell d'entreactes, una papereta a una panera. L'emissió del vot serà degudament controlada. A l'autor de l'obra que tingui la majoria de vots del total de l'escrutini dels tres teatres, MIRADOR lliurarà el premi de dues mil pessetes. La votació tindrà lloc, si els treballs d'organització ho permeten com esperem, la nit del dissabte dia 23 de març i la tarda i nit del diumenge, dia 24, final de la temporada.

I, ara s'acuden segurament a tots els nostres lectors unes quantes objeccions que en els números successius provarem de resol-

d'aquest resultat podran treure's conseqüències dignes d'ésser tingudes en compte.

Per la nostra part — ja no cal dir-ho — el joc anirà de bona fe. Ja pot suposar-se que no ens proposem enganyar-nos nosaltres mateixos pel procediment d'oferir dues mil pessetes a un senyor.

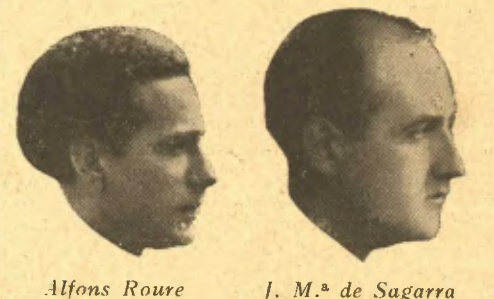
Carles Soldevila Juli Vallmitjana

En els números vidents donarem la llista de les obres estrenades. Avui donem el retrat de la majoria dels autors. Si ens en desdicuem algun, l'omissió serà corregida. També tenim en compte les estrenes que han de tenir lloc abans de Pasqua.

Heus aquí exposat l'objecte del premi MIRADOR. No ens mancarà feina per a dur a bon terme el nostre propòsit. Esperem trobar l'ajut necessari per part de les empreses teatrals i dels amics del teatre català. Després, el públic dirà, i el que digui pot ésser una lliçó.

Ramon Vinyes

Alfons Roure J. M.ª de Sagarra

dre per assegurar tot el possible la fidelitat de la votació. Tenim l'esperança, però, que, en línies generals el plebiscit respondrà a la realitat.

Això potser ens permetrà de tenir una idea del gust del públic i potser de la desorientació del públic. És possible que surti l'obra de menys valor literari, però també

Es redimible el Palau de la Música Catalana?

Partint de l'absoluta necessitat d'una ràpida reforma, el crec redimible. Una solució perfecta sols s'obté reconstruint-lo de planta; però al Palau hi ha coses ben aprofitables.

Estructuralment, el Palau de la Música Catalana està bé. No és, certament, una estructura que respongui al programa d'una Sala d'audicions moderna, però la seva simplicitat permet d'arribar a una solució, que no faria el mal d'ulls d'ara.

L'estructura d'aquesta respon primerament a les lleis acústiques, i per altra part, a una idea d'aïllament i concentració, oposada per complet a l'esperit del Palau.

Al Palau de la Música Catalana tenim un sostre a base de jàsseres i biguetes, suportat per dues arcades laterals. Aquestes arcades van sostingudes per pilars que és continuïn a través dels pisos.

L'encertada disposició d'aquests pilars fa que no n'hi hagi cap que privi la visualitat, a despit de la gran llum de la Sala. Copresponent-se amb els pilars laterals hi ha els que divideixen les façanes laterals, verticalment. Aquests pilars permeten la gran superfície vitrada a cada costat.

L'escenari és un semi-cilindre, cobert per un embigat radial, que deixa un òcul central. A la planta baixa serveix de Sala d'assaigs.

A mitja altura hi ha una galeria, amb l'òrgue al centre. Superiorment està voltat per una arcada, que destaca sobre unes vidrieries semblants a les de la Sala.

L'edificació ens ofereix, doncs, un sistema estructural simple i racional. Es per aquest motiu que nosaltres sentim una gran simpatia per la solució que l'accentua. Amb aquest criteri s'arribaria a la solució més econòmica sense perjudicar l'acústica de la sala.

Per a començar la reforma, caldria suprimir els capitells que coronen els pilars interiors, a cada pis. Els arcs superiors, que van de pilar a pilar, seria preferible de substituir-los per altres de traçat més simpàtic: de mig punt o de tres centres, per exemple; o bé substituir-los per bigues si el travat del pilars ho exigís.

Aquests pilars caldria despullar-los de l'actual decoració a base de fragments de rajola multicolor.

La solució que s'adoptés per a les arcades laterals interiors, s'hauria d'aplicar a les corresponents, que donen a la façana; a més, canvi total de les vidrieries per vidres llisos blancs o bé lleument tintats.

Supressió de totes les roses del sostre i de l'enrajolat dels revoltos. Sense la sanfaina d'ara, els revoltos formaran una ondulació al llarg de la Sala, de molt millor efecte. Al sostre encara: despenjar

aquells bombos enormes inclinats, treure aquells ventalls que van d'arc a arc, i substituir aquell gra central, de vidrets de colors, per un altre dispositiu per il·luminació. Nosaltres optaríem per un, a l'estil del del teatre Tívoli.

Es podrien canviar les baranes que volten la sala per altres de massisses, completament llises; i substituir els llums que les baranes suporten, per un sistema d'il·luminació a base de tubs, amagats.

Un criteri rigorista obligaria, així mateix, a la substitució de les actuals butaques. Però cal tenir en compte que llurs reminiscències modernistes queden perfectament dissimulades en omplir-se el local.

A l'hemicicle caldria simplificar l'horrible boca. Responent a la pregunta de Manuel Brunet, s'ha de dir que, ni el salze d'En Clavé, ni les Walkyries sostenen res.

En inaugurar-se el Palau, encara no havien estat col·locats i la fotografia de la festa d'inauguració ens dona idea de com guanyaria la boca amb llur supressió.

Els dos massissos podrien quedar amb l'aresta viva i completament llisos de dalt a baix, suprimint el basament actual.

Tindrien així una gran importància, ara dissimulada, en quedar accentuada la seva verticalitat, i la seva funció constructiva. Aquesta verticalitat marcada contrastaria bellament amb les horitzontals de les baranes dels pisos.

Seria feina fàcil, fer desaparèixer aquelles senyores modernistes que treuen mig cos enfora d'unes finestres invisibles; caldria, però, conservar l'acord entre el mur corbat que les sosté, i la part volada de la galeria de l'hemicicle. Aquesta superfície d'acord quedaria molt bé després d'arrencades les rajoles i contribueix a l'acústica de la Sala.

La barana d'aquesta galeria hauria de canviar-se per una altra de massissa i llisa. L'arcada, les vidrieries i el sostre haurien de reformar-se d'igual manera que els de la Sala.

A l'òrgue caldria un canvi de fusteria. De les dues entrades del fons s'hauria de canviar la forma de l'arc o suprimir-lo i suprimir també els capitells.

Reformada així la sala, prescindiríem de tota decoració pictòrica i escultòrica. Unicament una capa de to ben clar.

Per completar la reforma, s'hauria d'envestir amb el mateix criteri, l'escala principal i la resta de l'edifici.

On ens sembla menys fàcil d'arribar a una bona solució, és en les façanes. De totes maneres es podrien simplificar molt.

PERE ARMENGOU.
Estudiant d'Arquitectura

Avel·lí Artís Ambrosi Carrion

breta de la qual no sabríem, no podríem prescindir. El conflicte és molt complex i, ben mirat, no hi tenim molta culpa. La nostra vida social és en general bastant simple. Els personatges que s'hi troben viuen primitivament, i primitius com són, no tenen gaires complicacions interiors. Si tenen vicis, els cultiven en forma rudimentària i — com que som bona gent — sense perversitats ni refinaments de cap mena. Per altra banda, la relació personal dels autors amb la gent que podria oferir més abundància de temes per la major extensió de les seves activitats o dels seus gustos, és gairebé nulla. El saló literari o d'aficions literàries és cosa totalment desconeguda. Els drames de multituds — ho diuen prou bé les seves violències periòdiques — de poc to perquè la riquesa en general no va més enllà d'un pasament i els problemes de la gran burgesia, que omplen el món i el transformen, comencen tot just a ésser compresos.

J. M.ª Folch i Torres Rossend Llates

Tot això suposa una gran dificultat per a la producció literària i principalment per a la de teatre, que viu del contacte immediat amb el públic. Però no hi ha motiu per a cap pessimisme. Si recordem que fa poc més de cinquanta anys, fora d'algunes manifestacions transitories, el teatre vivia a Barcelona de les iniciatives de l'ignasi Elías, que feia llargs els entreactes per a despatxar xocolata, s'ha de convenir que el progrés ha estat considerable i que el teatre català està en camí de formació i d'una possible o segura renovació.

Però tots parlem tant de la crisi del teatre català, que potser ha arribat l'hora que tothom promogui fets que puguin provocar debats i crear un interès per aquest problema.

G. A. Màntua Millàs - Raurell

Per la nostra part, MIRADOR farà el que pugui. De moment, hem pensat oferir un premi a l'obra teatral catalana en tres actes o més estrenada durant la temporada que va des de l'octubre a Pasqua Florida, que el públic cregui millor. No es tracta, doncs, d'un premi d'estímul, perquè l'oferim a una obra estrenada, sinó d'un premi de simpatia. Més tard ajudarem a crear amb les col·laboracions necessàries el premi d'estímul que deurà ésser més important que aquest.

Però, quina és l'obra estrenada mereixedora del premi? Com és natural, donat el nostre objecte, el fall ha de venir del públic. Han d'entrar en el concurs totes les obres en tres o més actes estrenades durant la temporada als tres teatres que fan art català, i que per ordre alfabètic són: Espanyol, Novetats i Remea.

Les barbes i la Fundació Bernat Metge

Cada dilluns al vespre sol reunir-se una penya de surrealistes al Restaurant Colón. Hi són tots; fins En Foix, de vegades, es desplaça des de Sarrià i aporta la seva calba incipient i els seus poemes en prosa (se'ls sap tots de memòria) a la reunió del Colón.

Des de ja fa un quan temps, Joan Chabàs, el brillant secretari de la F. B. M., assisteix, d'amagat de l'Estelrich, a la penya dels surrealistes. Un d'aquests darrers dilluns va presentar-s'hi amb una barba de dos dies. Astorament general entre els contertulius. Precisament en Chabàs és un home polit i més aviat elegant. Aquella barba no s'adeia amb les seves habituds, tant com a home com a literat.

— Que heu estat malalt?
— No.
— Que heu tingut algun disgust?
— No.

Astorament encara més general que abans. Un dels reunits, però, va tenir alè per a fer el següent comentari:

— No cal sorprendre's que es descuidin una mica la barba, els homes de la F. B. M. Es tan natural, amb el mal exemple del P. Miquel d'Esplugues...

Els poetes i el... travesti

Al passat número de MIRADOR es parlava, a propòsit del catòlic professional senyor Civera Sormani, dels comptats escriptors que a Catalunya han usat o usen noms femenins.

Demés del senyor Civera (Maria Bonshoms), esmentàvem el senyor Sanxo Ferrerons (Laura Brunet).

Podem, encara, esmentar-ne un altre: un poeta que anys enrera col·laborava assíduament a *L'Estiuada* de Sant Hilari.

Signava Maria de Solterra. En les seves poesies parlava del goig de la maternitat i d'altres temes sentimentals semblants.

Era el vicari del poble.

"Oh quin bon eco!"

No ens referim a la composició de Rclair de Lassus que tants aplaudiments ha conquistat al fantàstic Palau de la Música Catalana. Aquest eco és bo, però és més modest. Es limita a reproduir un petit anunci de *La Vanguardia* que diu:

"Jove catòlic s'ofereix tarda o nit qualsevol treball. El menys possible tracte amb diferent sexe. Escriure *L'anguardia* 9131."

Oh quin bon eco sentir en aquesta època del jazz, les falldies curtes, els mallots a les platges, la promiscuitat dels esports, una veu candorosa que s'ofereix per qualsevol treball, que no té por de qualsevol feina amb la condició d'evitar contactes que puguin induir a temptació!

Haurà ressuscitat el cast Josep, la víctima de la muller de Putifar? Per ventura tornariem...

Una veu amiga ens diu: No us alarmeu: persona ben informada creu saber de bona tinta que l'ofertent és una personalitat distingida de la literatura blanca, conegut o coneguda per Maria Bonshoms i també per Joan Montaner.

Ai les meves amigues, les rosses!
Un company de redacció diu:
— Realment, això té aire *civerià*.

Joan Casanovas, felicitat

L'altre dia alguns diaris barcelonins van publicar la següent notícia: «Demà sortirà el llibre *La meua fugida dels Ploms*, original de Joan Casanovas.»

L'ex-diputat provincial per Vilafranca, que resideix fa algun temps a París, rebé diverses lletres d'amics seus felicitant-lo per la seva activitat literària. En Joan Casanovas, però, s'ha prestat a notificar-nos que *La meua fugida dels Ploms* és una història de l'aventurer Casanova...

Sembla que no és pas la primera vegada que es fa confusió entre el cèlebre aventurer i l'ex-diputat provincial.

"La Nau" a les escoles primàries

Hi ha un diari a Barcelona, predestinat a ésser designat dintre de poc, de text obligatori en les escoles primàries.

Aquest diari és *La Nau*. Aquest honor caldrà deure'l al seu director esportiu, el nostre estimat amic En Josep Sunyol.

En Sunyol ha entrat en el camp esportiu, a la manera del cavall sicilià, i quan veu alguna cosa que no llaura dret, se sent de seguida com una mena de punxada al fetge, punxada que no se li'n va si no pot posar a la picota al culpable des de les pàgines de *La Nau*. Cal però que tothom s'hi fixi bé, i aleshores quan parla del malfactor, li parteix el nom i cognom en síl·labes.

A l'irun, en un partit del Barcelona, l'àrbitre Ezequiel Montero es va vendre als adversaris. D'aquell dia ençà, *La Nau* quan ha de parlar d'aquest senyor, posa: E-ze-qui-el Mon-te-ro.

Més tard, un altre àrbitre, Saracho, tam-

bé en va fer una de no gaire neta. *La Nau*, cada vegada que l'ha d'anomenar, escriu: Sa-ra-cho.

L'Atletic de Sabadell, club de futbol de la ciutat vallesana, n'ha fet una de molt grossa. *La Nau* posa: At-lè-tic de Sa-ba-dell.

Al present hi ha ja tants tabús en el camp esportiu, que més de mitja pàgina d'esport de *La Nau* surt completament sil·labejada. Esperem per a major aprofitament dels infants que han d'aprendre a sil·labejar, que sigui declarat tabú el senyor En-ric Se-rra-ma-le-ra i el jugador basc I-ru-re-ta-go-ye-na (Ki-ri-ki).

La lectura de la pàgina d'esports de *La Nau* podrà posar-se aleshores als estudis de primeres lletres, entremig del Narro i el Fleury de caràcter obligatori.

I aquells vailets, com uns mil-homes, amb un elàstic de beta i les calces apedaçades, que vulguin presumir davant dels companys, faran, amb orgull:

— Que et penses que encara passo el Narro? Ja fa dos dies que passo *La Nau*.

Una anècdota d'En Quico

Aquest Quico no és altre que el distingit pintor Francesc Vayreda, el qual acaba de morir amb gran recança de tots.

Era el capvespre d'un dia de festa, en un dels meus concorreguts passeigs d'Olot. El qui fou nostre amic es passejava amb alguns companys i algunes senyorettes; la conversa s'havia afinat gradualment cap a un sentit si és no és perillosa, es parlava, per dir-ho d'una vegada, de roba interior.

Tothom hi deia la seva; qui preferia el gènere de punt, altres la seda, i fins algú va atrevir-se a parlar de randes més o menys vistoses. El Quico feia estona que no deia res; per fi una de les senyorettes va adreçar-se-li resoltament i li demanà amb aire imperiós:

— I vòstè, Vayreda, com va *per dins*...?
En Vayreda respongué:
— Qui... jo? Jo, per dins vaig despullat.

El rectorat de Mossèn Griera

S'assegura que Mossèn Griera, el més que il·lustre filòleg, ha sollicitat ésser rector del poble espanyol bastit dins el recinte de l'Exposició.

Si la nova resulta certa, com creiem, cal esperar, tot seguit, que Manuel de Montoliu demani la plaça de sagristà.

Un amant dels films "artístics"

Després d'una sessió d'assaig, ja està constituït el Barcelona Film Club i ja ha donat una sessió de veritat. Ja hi ha senyors amb títol de soci fet efectiu metàl·licament.

En una llibreria molt cèntrica, on es reben adhesions per al B. F. C. (no confondre amb el Barcelona Futbol Club!), un dia es presentà un subjecte, demanà un llegendari i, una mica a part, li digué:

— Jo, sap, he vist que s'anava a fundar aquest club de cine i voldria saber les condicions per ser-ne soci i també quina mena de pel·lícules hi faran. No sé si m'entén. Vull dir si hi vauran pel·lícules d'aquelles que no s'acostumen a veure a les sales públiques perquè no són pel·lícules per a tothom, que ni es poden presentar a la censura cinematogràfica, però que tenen un interès artístic, per a un públic limitat, és clar, i de persones grans. No sé si em faig entendre...

Desgraciadament per a ell, l'havien entès massa i el dependent no tingué altre remei que desenganar-lo. D'haver succeït l'escena en un altre lloc, l'acabament de la conversa hauria hagut d'ésser:

— No, pel·lícules d'aquestes no en faran. Però si vol unes postals de nus artístics que tenim a la rebotiga...

La veu de la senyora Zúffoli

Eugènia Zúffoli, la «vedette» de revista, és, com tothom sap, una senyora extraordinàriament bonica. Dissortadament, però, fa un quan temps que sembla que les seves aptituds artístiques no estan pas absolutament al mateix nivell que la seva bellesa.

Ara, Eugènia Zúffoli treballa al Principal Palace. L'altra nit va sortir amb un vestit vermell i es va posar a cantar «Paris», el famós couplet d'En Padilla. Es a dir, creiem que el va cantar, perquè, francament, des d'allà on seïem no el vàrem pas sentir.

En acabar el couplet, la senyora Zúffoli, amb un gest de la mà, aturà els possibles aplaudiments. S'avançà fins a la bateria i digué al públic:

— Senyores, suplico su benevolencia. Esta tarde he trabajado normalmente. Pero esta noche, al salir al escenario, en este momento preciso, me he dado cuenta de que no estaba bien de voz...

Un espectador hi féu el següent comentari:

— Fins avui no se n'ha adonat? Mare de Déu, i com bada aquesta senyora! Jo ja fal almenys mig any que ho sabia...!